

Jméno a příjmení:	Sabina Gargošová
UČO:	483382
Název, kód předmětu:	Statistická analýza dat, PSY117
Vyučující:	Mgr. Stanislav Ježek, PhD., Mgr. Hynek Cígler
Datum odevzdání:	8. 5. 2019 Seminární skupina: 4

Užívání některých drog v dospívání může mít negativní dopad na sociální aspekty v dospělosti, tvrdí studie

Počet drogově závislých v České republice stoupá. Vyplývá to z výroční zprávy, kterou v roce 2018 zveřejnilo Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti. Odhaduje se, že v roce 2017 stoupl počet uživatelů opioidů a pervitinu z 46 800 na necelých 48 tisíc a alarmující je fakt, že závislost často začíná již v dospívání.

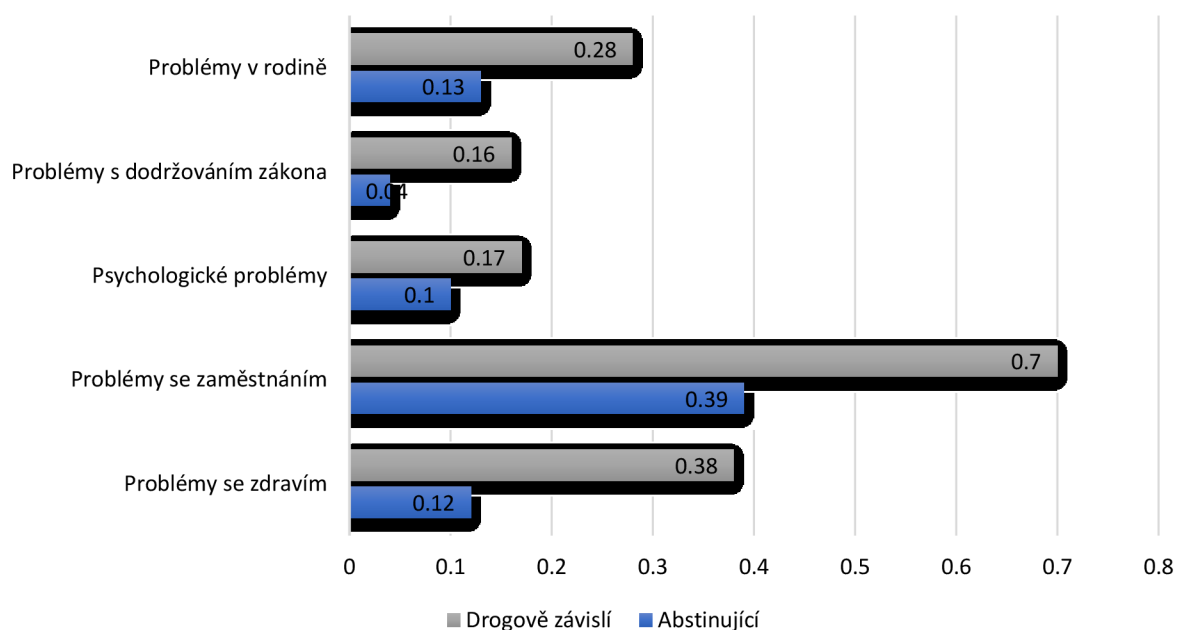
Čeští vědci, v čele s Ladislavem Csémym, se rozhodli zjistit, jaký dopad má užívání drog jako je heroin nebo pervitin v období dospívání na průběh života drogově závislého jedince. Jak velké procento dospívajících zůstane závislých i v dospělosti? A v čem se odlišují od těch, kteří se ze své závislosti úspěšně dostali? Na to všechno se pokusili nalézt odpovědi. A výsledky jsou více než zajímavé!

Studie (odkaz na původní studii [zde](#)) sesbírala data od 124 dospívajících průměrně ve věku 17,5 let, kteří byli v letech 1996 až 1998 poprvé vyšetřeni jako klienti nízkoprahových zařízení - K-centra a Drop-Inu, a o 14 let později, mezi lety 2010 a 2011, se pokusili osoby dohledat a provést na nich druhé šetření. Úspěšně se ale podařilo vyhledat a vyšetřit pouze 42 %, a to 52 dospělých z původních 124 (jejich průměrný věk byl 31 let). Nejčastějším důvodem pro neotestování zbylých 72 osob (58 %) bylo jejich nenalezení na adrese bydliště.

Csémy se svými kolegy zjistil, že intenzivní užívání drog v dospívání přetrvávalo do dospělosti až u 25 % osob (tj. u 13 osob z 52). Zde je důležité neopomenout fakt, že do oněch 25 % osob byly zařazeny pouze ty osoby, které uvedli užívání heroinu či jiného opiátu, pervitinu, kokainu nebo jiné substituční látky (metadon nebo buprenorfin). Výzkum tedy nebere v potaz následné užívání jiných drog jako je například marihuana či extáze a také to, zda se jedná o užívání v rámci léčby či nikoliv. Zbylé tři čtvrtiny osob, tj. 39, bylo zařazeno do skupiny abstinujících.

Pokud byste se pídili po tom, v čem se liší lidé, u kterých závislost přetrvala do dospělosti a lidé, kteří se v dospělosti s drogovými problémy již nepotýkají, čtěte dál. Faktory, které hrají největší roli v tom, zda závislost přetrvá až do dospělosti, jsou, dle výzkumu, intenzita a druh užívané primární drogy. Pokud u lidí závislost přetrvala do dospělosti, s dvakrát větší pravděpodobností užívali jako dospívající primárně heroin. Drogově závislí také oproti abstinujícím více než dvakrát častěji užívali primární drogu denně. Také nadměrné užívání alkoholu u matky může být rizikovějším faktorem pro přetrvání závislosti do dospělosti (objevil se u 39 % závislých dospělých, kdežto u abstinujících pouze v 9 %).

Závislost přetrvávající do dospělosti pak skýtá mnohá rizika, jako je například častější výskyt zdravotních a psychologických problémů, problémů s dodržováním zákona a problémů v rodině, než u lidí, kteří drogy v dospělosti již neužívají. Problémy v oblasti zaměstnání se však objevují ve zvýšené míře i u lidí, kterým se z drogové závislosti podařilo dostat, nicméně u drogově závislých je výskyt stále téměř dvakrát vyšší. Z výzkumu dále vyplynulo, že užívání drog v dospívání výrazně ovlivňuje studijní úspěšnost a vědci poukazují na fakt, že 54 % abstinujících a 77 % drogově závislých má jen základní vzdělání, popřípadě vyučení. Domnívají se tedy, že právě nižší úroveň vzdělání u obou skupin může mít dopad na jejich následné problémy v sociálním fungování, resp. zaměstnání.

Co se týče životní spokojenosti, zdá se, že abstinující jsou spokojenější než drogově závislí (průměrná hodnota na škále životní spokojenosti u abstinujících byla 16, u závislých 13) a častěji žijí v manželství nebo trvalém partnerském svazku (36 %) než lidé závislí na drogách (21 %).

Je však důležité myslet na to, že výše zmiňované vztahy spolu nemusí vždy souviset a je tedy na místě brát výsledky s rezervou. Vědci na závěr upozorňují na možné limity studie, které také mohou výsledky zkreslovat. Mezi ně patří to, že studie byla provedena na malém vzorku lidí, jelikož vědci porovnávali skupiny pouze o 39 a 13 osobách, což bylo o poznání méně než původní vzorek (124 osob). Druhým možným problémem může být fakt, že studie byla provedena v Praze, vztahuje se tedy pouze na velkoměstskou populaci.

V České republice je tato studie první svého druhu a doufejme, že ne poslední, jelikož problematika drog je téma, které se nedotýká pouze jednotlivců, ale celé společnosti.

Zdroje:

Csémy, L., Zábranský, T., Grohmannová, K., Dvořáková, Z., Brenza, J., & Janíková, B. (2012). Dospívající uživatelé heroinu a pervitinu po 14 letech: analýza psychosociálních charakteristik. *Československá Psychologie*, 56(6), 505-517.

, H., Vopravil, J. (2018).

2017. Dostupné z https://www.drogy-info.cz/data/obj_files/32962/837/VZdrogy2017_web181207.pdf